

Σινδών

Σημασία

Γενική σινδόνας

Το Online Liddell-Scott-Jones Greek-English Lexicon το ερμηνεύει: λεπτό ύφασμα συνήθως λινό. (fine cloth, usually linen)

Συνήθως χρησιμοποιείται ως κλινοσκέπασμα, η σάβανο.

Συνώνυμα

Σεντόνι (το)

υποκορ. σεντονάκι . η οθονη του θετρου σκιων κυριως η ερασιτεχνικη που εφτιαχναν παιδια.

Πβλ. τραγουδάκι Διον. Σαββοπουλου (σαν τον Καραγκιόζη)

Λευκο μου σεντονακι

Λαμπα μου τρελλή

Σινδόνη (η)

Το (δήθεν) σάβανο το Ιησού, γνωστό και ως Σινδόνη του Τορίνο.

Γράφεται με κεφάλαιο Σ και αφορά ένα φιάσκο της αρχαιολογίας γιατί αποδεδείχθηκε κατασκευής 1400 μΧ.

- Αγγλικά sindon (πρφ. σίντον)

Οθόνη

- Η λέξη απαντά στον Όμηρο¹ και σημαίνει λινό λεπτό ύφασμα. Αργότερα, στον Λουκιανό², οθόνη λέγονταν και το караβόπανο (ιστίο). Σήμερα λέγεται για κάθε επιφάνεια επί της οποίας προβάλλεται κάτι είναι ένα ηλεκτρονικό εξάρτημα του υπολογιστή. Η ονομασία από τον πάνινο πίνακα προβολής των ταινιών του κινηματογράφου.
- Τα διανεμόμενα προγράμματα από τις ταξιθέτριες περιλάμβαναν μια εισαγωγή στο θέμα της ταινίας που διεκόπτετο αιφνίδια με το στερεότυπο : «Η συνέχεια επί της οθόνης». Η Φράση αυτή λέγεται για κάθε περιγραφή του αρνούμεθα να συνεχίσουμε γιατί ο συνομιλητής μας σύντομα θα το δει ιδίοις όμμασι.

¹Ως είποῦσα θεὰ γλυκὺν ἴμερον ἔμβαλε θυμῷ
ἀνδρός τε προτέρου καὶ ἄστεος ἠδὲ τοκῆων·
αὐτίκα δ' ἄργεννησι καλυψαμένη **οἰθόνησιν**
ὄρματ' ἐκ θαλάμοιο τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα
οὐκ οἴη, ἄμα τῆ γε καὶ ἀμφίπολοι δὴ ἔποντο ...
Ιλιάς 3. 141

² ΤΙΜΟΚΛΗΣ: Οὐκουν ἔφερε μεν ὑμας τότε ἢ ἄνεμος ἐμπίπτων τη **οθόνη** και ἐμπιπλάς τά ακάτια ἢ οἱ ἐρέπτοντες, ἐκυβέρνα δέ εἰς τις ἐφεστώς και ἐσωζε την ναύν;
ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ – ΖΕΥΣ ΤΡΑΓΩΔΟΣ

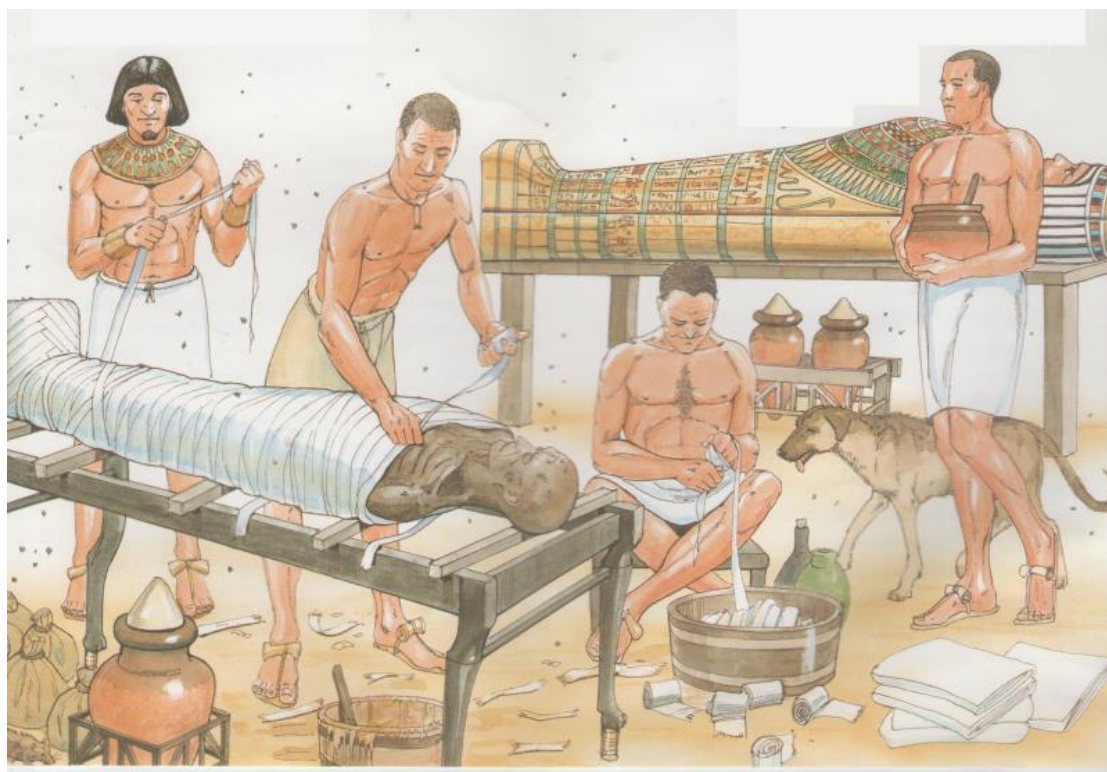
Η σινδών στη ταρίχευση των αιγυπτίων.

Σύμφωνα με τον Ηρόδοτο (Ιστορία – Ευτέρπη – στ. 95)



Η τέχνη της ταρίχευσης ασκείται από ανθρώπους που τους έχει οριστεί αυτό ακριβώς το έργο. Όταν τους πηγαίνουν τον νεκρό, οι ταριχευτές δείχνουν σε αυτούς που έφεραν το πτώμα διάφορα ξύλινα ομοιώματα νεκρών, που αποτελούν ζωγραφιστές απομιμήσεις. Και το πρώτο για το οποίο λένε ότι είναι το καλύτερο ανήκει σε εκείνον του οποίου το όνομα δεν μου φαίνεται πρέπον να αναφέρω σε αυτή την περίπτωση. Το δεύτερο που δείχνουν είναι κατώτερο και φτηνότερο. Και το τρίτο ακόμη πιο φτηνό. Αφού τα εξηγήσουν αυτά, ρωτούν αυτούς που έφεραν το πτώμα πώς θέλουν να φτιάξουν τον νεκρό. Και, αφού συμφωνήσουν για την τιμή, φεύγουν αυτοί που πήγαν τον νεκρό. Τότε οι ταριχευτές παραμένουν στο δωμάτιο και εκτελούν το πρώτο είδος της ταρίχευσης ως εξής: Πρώτα βγάζουν με σιδερένιο γάντζο από τα

ρουθούνια τον εγκέφαλο, τουλάχιστον το μεγαλύτερο μέρος του, και το υπόλοιπο με κάποιες διαλυτικές ουσίες.



Έπειτα με αιθιοπική πέτρα, που έχουν ακονίσει, βγάζουν όλα τα εντόσθια από την κοιλιά, την πλένουν με φοινικόκρασο, την πασπαλίζουν με τριμμένα αρωματικά και, τέλος, τη ράβουν πάλι, αφού τη γεμίσουν με σμύρνα καθαρή, με κανέλα και με άλλα αρωματικά, εκτός από λιβανωτό. Αφού γίνουν όλα αυτά, αποξηραίνουν το σώμα μέσα σε νάτριο και το αφήνουν εκεί για εβδομήντα ημέρες, και όχι περισσότερο, γιατί δεν επιτρέπεται.



Αφού περάσουν οι εβδομήντα αυτές ημέρες, πλένουν το σώμα και το καλύπτουν με **λωρίδες από πολύ λεπτό βαμβάκι**, που το βουτάνε σε κόμμι το οποίο χρησιμοποιούν οι Αιγύπτιοι αντί για κόλλα. Επί λέξει ο Ηρόδοτος ονομάζει αυτές τις λουρίδες «κατατετημημένους τελαμώνας σινδόνας βυσσίνης». Που σημαίνει ότι έπαιρναν ένα μονοκόμματο πανί και έκοβαν σε λουρίδες.

Ήταν η σινδών σάβανο;

Πρέπει να διευκρινίσουμε πως η λέξη σάβανο, που απαντάται σπάνια την αρχαία ελληνική γραμματεία, δεν είχε την σημασία που δίνουμε σήμερα.

Σάβανο είναι λινό ύφασμα ή πετσέτα³.

³ linen cloth or towel (κατά το Liddell-Scott-Jones Greek-English Lexicon)

Στο Βυζάντιο υπήρχε ειδικός υπάλληλος των βαλανείων (δημοσιών λουτρών) που ελέγετο «α σαμπάνις» από το Λατινικό «a sabanis», δηλαδή «ο επί των σαβάνων», ο οποίος έδινε τις πετσέτες στους λουόμενους. Έχει μάλιστα επιζήσει επώνυμο Σαμπάνης.

τὰς ἡμέρας ἐξάγων τῆς ἵπποστασίας, λοῦσον τὸν ἵππον καὶ (10)
ἀπόμαζον σαβάνοις, ὡς πᾶσαν ἀπομαγῆναι τὴν ἰκμάδα. εἴθ' ⁷

HIPPIATRICA BEROLINENSIA

ἀπόμαζον σαβάνοις =σκούπισε με πετσέτες

ἀνελθῶν δέ ἀπὸ τοῦ λουτροῦ ἢ χυλὸν ππισάνης ἢ ἀλικὸς λαμβανέτω ἢ γάλακτος- εἰ δέ διψώδης εἴη ὁ κάμνων, καὶ **ἐν τοῖς σαβάνοις ἐτι μένοντος αὐτοῦ**⁴, μὴ παραιτοῦ διδόναι ἢ γάλακτος ἢ τίνος τῶν εἰρημένων τροφῶν, καὶ γὰρ ἀναδίδοται μάλλον, ἤνικα ἔλκεται, τηλικαῦτα εἰς τὸ ὅλον σῶμα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ο ΙΑΤΡΟΣ DE FEBRIBUS

Το πάχος του υφάσματος

Από τον Ηρόδοτο πάλι – Ιστορία – Κλειώ - 200⁵

Αυτά είναι τα έθιμα των Βαβυλωνίων. Υπάρχουν σε αυτούς τρεις φυλές, οι οποίες τρέφονται με ψάρια. Αφού τα ψαρέψουν, τα ξεραίνουν στον ήλιο, τα ρίχνουν στο γουδί και, μόλις τα κοπανίσουν, **τα κοσκινίζουν σε λεπτό πανί** (σῶσι διὰ σινδόνοϋ.). Έπειτα, οποίος θέλει να τα φάει, τα κάνει μια μάζα και τα ψήνει όπως το ψωμί.

⁴ Εν οσω ειναιν ακομη τυλιγμένος με τις πετσέτες
⁵

(200.) Νόμοι μὲν δὴ τοῖσι Βαβυλωνίοισι οὗτοι κατεστᾶσι. Εἰσι δὲ αὐτῶν πατριαὶ τρεῖς αἱ οὐδὲν ἄλλο σιτέονται εἰ μὴ ἰχθῦς μούνον, τοὺς ἐπεῖτε ἂν θηρεύσαντες ἀνήνωσι πρὸς ἥλιον, ποιεῦσι τάδε· ἐσβάλλουσι ἐς ὄλμον καὶ λεήναντες **ὑπέροισι σῶσι διὰ σινδόνοϋ· καὶ ὃς μὲν ἂν βούληται** (5) αὐτῶν ἄτε μᾶζαν μαζάμενος ἔδει, ὁ δὲ ἄρτου τρόπον ὀπτήσας.

Και ο ίδιος στο Ιστορίαι – Ευτέρπη .95⁶

Όσοι [Αιγύπτιοι] κατοικούν πάνω από τα έλη χτίζουν πύργους, όπου ανεβαίνουν και κοιμούνται. Διότι τα κουνούπια, λόγω του ανέμου, δεν μπορούν να πετάξουν ψηλά. Όσοι κατοικούν γύρω από τα έλη, αντί για τους πύργους, έχουν επινοήσει κάτι άλλο. Έχουν όλοι από ένα δίχτυ. Με αυτό την ημέρα ψαρεύουν και τη νύχτα καλύπτουν το κρεβάτι τους, και μπαίνουν από κάτω και κοιμούνται. Τα κουνούπια, εάν κανείς κοιμάται τυλιγμένος με **σεντόνι** ή ύφασμα, τον δαγκώνουν. Αλλά μέσα από το δίχτυ δεν προσπαθούν καν να τον δαγκώσουν.

Φαίνεται λοιπόν ότι η σινδών ήταν ένα πολύ λεπτό ύφασμα αφού τα κουνούπια μπορούσαν να σε τσιμπήσουν μέσα από αυτό, και αφού μπορεί να χρησιμεύει σαν κόσκινο.

Συμπέρασμα

Στην αρχαιότητα το σάβανο σήμαινε λινό ύφασμα ή πετσέτα γενικής χρήσεως. Σινδών ήταν επομένως ένα υποσύνολο των σάβανων, ένα λεπτό σάβανο. Αργότερα στην γλώσσα τους φθίνοντας μεσαίωνα άρχισε να σημαίνει μόνον το ύφασμα με το οποίο τυλίγουν τους νεκρούς.

Το σχήμα και το υλικό του υφάσματος διέφερε από λαό σε λαό.

Το σάβανο των αράβων



Αυτό που βλέπουμε σήμερα ως σαρίκι ή τουρμπάνι των μουσουλμάνων ή ινδουιστών έχει και άλλη χρήση εκτός από κοινό κάλυμμα της κεφαλής είναι επίσης ένα κάλυμμα που δεν το αφήνει ποτέ. Αν ο θάνατος έρχεται να τους βρει απρόοπτα όταν είναι μόνοι, το τουρμπάνι, το οποίο πρέπει να είναι 2 φορές το μέγεθός τους και να είναι στο εύρος των ώμων του, επιτρέπει σε οποιονδήποτε μουσουλμάνο ή ινδουιστή να θαφτεί σύμφωνα με τις τελετές της θρησκείας του, σε σάβανο στο χρώμα.

6

δὲ περὶ τὰ ἔλαια οἰκέουσι τάδε ἀντὶ τῶν πύργων ἄλλα (5)
 μεμηχάνηται· πᾶς ἀνὴρ αὐτῶν ἀμφίβληστρον ἔκτεται, τῷ
 τῆς μὲν ἡμέρης ἰχθύς ἀγρεύει, τὴν δὲ νύκτα τάδε αὐτῷ
 χρᾶται· ἐν τῇ ἀναπαύεται κοίτη, περὶ ταύτην ἴσθησι τὸ
 ἀμφίβληστρον καὶ ἔπειτα ἐσδὺς ὑπ' αὐτὸ καθεύδει. Οἱ δὲ
 κώνωπες, ἦν μὲν ἐν ἱματίῳ ἐνειλιζόμενος εὖδη ἢ σινδόνι, διὰ
 τούτων δάκνουσι· διὰ δὲ τοῦ δικτύου οὐδὲ πειρῶνται ἀρχήν.

Το έθος τοῖς Ἰουδαίοις ένταφιάζειν.



Ο θάνατος θεωρούνταν αποτέλεσμα της ανυπακοής, του ανθρώπου (Γέν. 2-3). Πίστευαν ότι ο νεκρός πηγαίνει στον κάτω κόσμο (σεόλ) όπου επικρατεί αιώνιο σκοτάδι. Από τον 6ο π.Χ. διαμορφώθηκε η πίστη στη μετά θάνατον ζωή.

Λόγω του θερμού κλίματος, η κηδεία γινόταν την ημέρα του θανάτου. Το σώμα του νεκρού το επλεναν, το τύλιγαν σε λινό ύφασμα και έβαζαν το κεφάλι μέσα σ' ένα τετράγωνο λινό ύφασμα (σουδάριο). Ανάμεσα στις πτυχές έριχναν αλόη και μύρο.

Τα μέλη της πενθούσας οικογένειας έσκιζαν τα ρούχα τους, φορούσαν ειδικά ενδύματα και αλείφονταν με στάχτη σε ένδειξη πένθους.

Οι πενθούντες δεν επιτρεπόταν να τρώνε κρέας, να πίνουν κρασί και να δουλεύουν.

2065.65

BURIAL AND MOURNING. Burial customs date back to the stories of Abraham and Sarah in the Bible. In Jewish tradition, proper burial in the ground is one of the main life-cycle commandments. A corpse is to be treated with utmost respect, regardless who the person is, since, according to traditional belief, the soul is about to enter eternal rest, and the bones begin to wait for the eventual resurrection in the messianic age. Trained Jews (see *Hevra Kadisha*) purify the body and dress it in a simple white linen garment. A pious Jew stands by and recites Psalms. In Israel, no coffin is used, except for soldiers fallen in battle. In the Diaspora, a plain pine coffin is preferred, so as not to distinguish between rich and poor. Families often purchase a burial section in a Jewish cemetery for their members. A funeral service consists of prayers, a eulogy, and a Mourner's Kaddish recited at the grave side.

Mourning customs.

Prior to the burial, the mourner tears an ankle of clothing (typically a shirt), as a sign of mourning. After the burial, the family gathers at the home of the closest of kin to start the seven-day mourning period known as "sitting shivah." The mourners sit on low stools, take off their shoes, and cover the mirrors in the house. Friends and neighbors bring food and

conduct services at the house of mourning. Men do not shave during the mourning period; women do not use makeup. All abstain from work. The mourning for relatives continues with less restriction for 30 days, and for parents for 12 months. Mourners continue to recite the Mourner's Kaddish at the synagogue during the rest of their mourning period.

A tombstone is prepared for the departed, and a special ceremony called "unveiling" (gilui matzevah) is held at the end of the mourning period in the cemetery to dedicate the stone.

Each year the anniversary of the death of a relative is observed by lighting a special yarzeit (anniversary) candle and reciting the Kaddish. Memorial services for the dead are also held during the High Holy Days and the Festivals.

Μετάφραση

ΤΑΦΗ και το πένθος. Για την ταφή ανατρέχουμε στις ιστορίες του Αβραάμ και της Σάρας στη Βίβλο. Στην ιουδαϊκή παράδοση, η ταφή στο έδαφος είναι ένα από τα κύριες διεργασίες του κύκλου ζωής. Ένα πτώμα πρέπει να αντιμετωπίζεται με απόλυτο σεβασμό, ανεξάρτητα από το ποιο είναι το πρόσωπο, δεδομένου ότι, σύμφωνα με την παραδοσιακή πεποίθηση, η ψυχή προορίζεται για την αιώνια ανάπαυση, και τα οστά αρχίζουν να περιμένουν την τελική ανάσταση κατά την έλευση του μεσσία. Εκπαιδευμένοι Εβραίοι (βλέπε HEVRA Kadisha) εξαγνίζουν το σώμα και του φορούν ένα απλό λευκό λινό ρούχο. Ένας ευσεβής Εβραίος στέκεται δίπλα και απαγγέλλει Ψαλμούς. Στο Ισραήλ, δεν χρησιμοποιείται φέρετρο, παρά μόνο για στρατιώτες έπεσε στη μάχη. Για τα μέλη της Διασποράς, ένα απλό φέρετρο πεύκο είναι προτιμότερο, έτσι ώστε να μην γίνεται διάκριση μεταξύ πλουσίων και φτωχών. Οι οικογένειες αγοράζουν συχνά ένα τάφο σε εβραϊκό νεκροταφείο για τα μέλη τους. Η νεκρώσιμη ακολουθία αποτελείται από προσευχές, ένα εγκώμιο Καντίς απαγγέλλεται από ένα πενθούντα επί του τάφου.

Έθιμα Πένθους

Πριν από την ταφή, σκίζουν οι πενθούντες ένα ενδυμάτων (συνήθως ένα πουκάμισο), ως ένδειξη πένθους. Μετά την ταφή, η οικογένεια συγκεντρώνεται στο σπίτι του πιο κοντινού συγγενή για να ξεκινήσει η επταήμερη περίοδος πένθους είναι γνωστή ως "καθιστό σιβεχ." Οι πενθούντες κάθονται σε σκαμπό, χωρίς παπούτσια, και καλύπτουν τους καθρέφτες στο σπίτι. Φίλοι και γείτονες φέρνουν φαγητό και τη διεξαγωγή υπηρεσιών στο σπίτι του πένθους. Οι άνδρες δεν ξυρίζονται κατά τη διάρκεια της περιόδου πένθους και οι γυναίκες δεν χρησιμοποιούν μακιγιάζ. Όλοι απέχουν από την εργασία. Το πένθος για τους συγγενείς συνεχίζεται με λιγότερους περιορισμούς για 30 ημέρες, και για τους γονείς για 12 μήνες. Συνεχίζουν να απαγγέλλουν Καντίς υπέρ του θανόντος στη συναγωγή κατά την υπόλοιπη περίοδο πένθους.

Μια επιτύμβια πλάκα είναι έτοιμη για τον τάφο, και μια ειδική τελετή που ονομάζεται «αποκαλυπτήρια» (GILUI MATZEVAN) που πραγματοποιείται στο τέλος της περιόδου πένθους στο νεκροταφείο, για να αφιερώσει την πέτρα.

Κάθε χρόνο, κατά την επέτειο του θανάτου ενός συγγενή γίνεται μνημόσυνο ανάβοντας ένα ειδικό επετειακό κερί και με απαγγελία του Καντίς. Μνημόσυνα για τους νεκρούς γίνονται επίσης, κατά τη διάρκεια μεγάλων εορτών.

Προ του πάθους - ο Λάζαρος

Ιωάννης 11:43

καὶ ταῦτα εἰπὼν φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασε· Λάζαρε, δεῦρο ἔξω. καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις⁷ καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ⁸ περιεδέδετο. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε ὑπάγειν.



Gustave Doré - Nouveau Testament - Résurrection de Lazare

⁷ Οι κηρίες ήταν ταινίες με τις οποίες εδεναν τα χέρια, σαν φασκίες, ή σπάργανα.

Μετά δέ τον άλισμόν και την απόλουσιν σπαργανοῦν το βρέφος. Ἀντιγένης μεν οὖν τήν Θεσσαλικήν λεγομένην παραλαμβάνων σπαργάνωσιν εἰς ξύλον μεσόκοilon και παράμηκες βάλλει ψίεθον χόρτου πλήρη ή άχυρων, εἶτα ἐπιστρώννυσι ράκος και τό βρέφος κατακλίνων ἐπ' αὐτοῦ κατειλημένον άχρι της ὄσφύος ράκεσι και ταινιαις εἶτα και προσκαταδεσμεῖ **κηρίαις** διεκβαλλομέναις διό των πλαγίων ἐκκοπῶν, άς τό ξύλον έχειν δει

Soranus Med., Gynaeciorum libri iv.

⁸ Σουδάριο από το λατινικο sudo = ιδρωνω sudarium = μανδηλι για το σκουπισμα του ιδρωτα.

Μεταφορικως ανθρωπος υπερβολικά χλωμός και εξαντλημένος.

Αρχ. Ελλ. Ημιτυβιον

ήμιτύβιον: [Αντί του σουδαριον- ράκος ήμιτριβές λινουν τι. οίον ἐκμαγεῖον. και Σαπφώ «ήμιτύβιον σταλάσσων.» ή δίκροσσον φακίόλιον.' —ήμιφάριον ή παχύ ίμάτιον. ή ήμιτριβές, ή διπλοῦν ἐκμαγεῖον.δ δίκροσσον καλούσι. κυρίως δέ τό επί στολή νεκρού ράκος. ctnrri του σουδαριον ή φακίόλιον κροσσοῦς εχον.άμφοτέρωθεν. Βλ. ήμιτύμβιον: Μαντίλιον. Dv. μανδύλιον Μοσχόπουλος: Σχολια εις τον ΠΛΟΥΤΟ του Αριστοφάνη (729.)

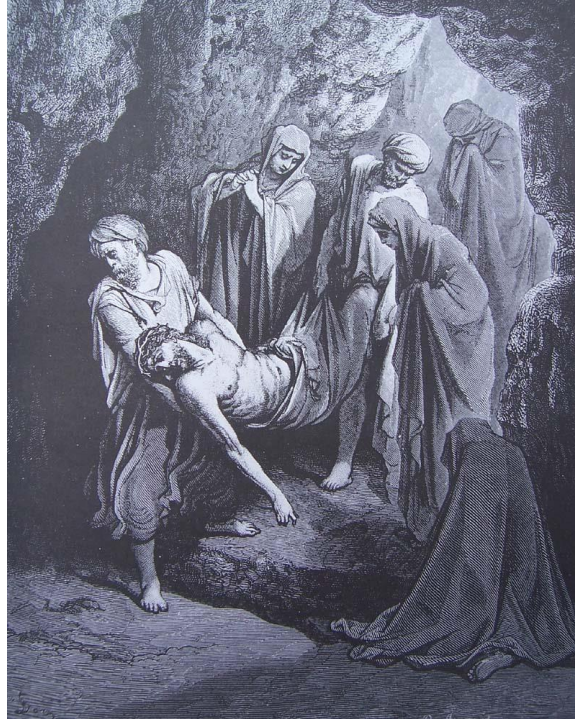
Την Παρασκευή - ο Ιωσήφ ο Αριμαθαίας



- Ιωάννης 19:38 ³⁸ Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησεν τὸν Πιλάτον Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὃν μαθητὴς⁹ τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλάτος. ἦλθεν οὖν καὶ ἦρε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.
- ³⁹ ἦλθε δὲ καὶ Νικόδημος ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς λίτρας ἑκατόν.
- ⁴⁰ ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν αὐτὸ ἐν ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν.
- Ματθαίος, 27:59 ⁵⁹ καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρᾷ,⁶⁰ καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπῆλθεν.
- Μάρκος, 15:46 ⁴⁶ καὶ ἀγοράσας σινδόνα καὶ καθελὼν αὐτὸν ἐνείλησε τῇ σινδόνι καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου.

⁹ Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἦταν περιορισμένος καὶ τα ὀνόματα τους **γνωστά**. Οὐδέποτε ἀναφέρεται ὁ Ἰωσήφ. Ἐμφανίζεται ὡς ἀπὸ μηχανῆς θεός γιὰ νὰ ἀποκρυβεῖ ἡ ἀληθινὴ ταφὴ **πού** προβλέπονταν ἀπὸ τὸν **νόμο** καὶ ἦταν ἡ fossa infamia, ἕνας ὁμαδικὸς τάφος, ἕνας **ἀτιμωτικὸς** βόθρος.

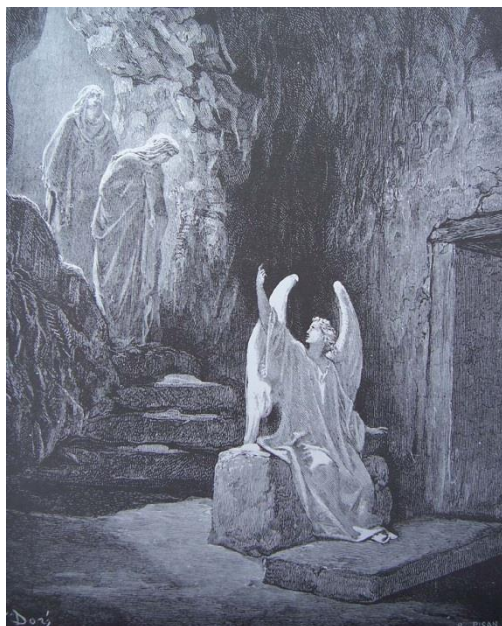
Λουκάς, 23:50 ⁵⁰ Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ, βουλευτῆς ὑπάρχων καὶ ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος ⁵¹ - οὗτος οὐκ ἦν συγκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν - ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς προσεδέχετο καὶ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ⁵² οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, ⁵³ καὶ καθελὼν αὐτὸ ἐνετύλιξε σινδόνι καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν μνήματι λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν οὐδεὶς οὐδέπω κείμενος· ⁵⁴ καὶ ἡμέρα ἦν παρασκευῆ, σάββατον ἐπέφωσκε.



Μετά την ταφή –Ο Πέτρος και ο Ιωάννης

Ιωάννης 20:10

3 ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητῆς καὶ ἦρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. 4 ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ· καὶ ὁ ἄλλος μαθητῆς προέδραμε τάχιον τοῦ Πέτρου καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, 5 καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. 6 ἔρχεται οὖν Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, 7 καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἓνα τόπον. 8 τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητῆς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε καὶ ἐπίστευσεν· 9 οὐδέπω γὰρ ἤδεισαν τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι



9477

Ο επιτάφιος Θρήνος – Θρησκευτική Ακολουθία

Είναι η ακολουθία του όρθρου του μεγάλου Σαββάτου. Λογοτεχνικό μνημείο της Βυζαντινής Υμνογραφίας. Θα παραθέσω τα αποσπάσματα που αφορούν την ταφή του Ιησού όπως τα αναλαμβάνοντουσαν οι Υμνωδοί της εποχής (Κασσιανή μοναχή, Μάρκος επίσκοπος Ιδρούντος, Κοσμάς μοναχός, Ρωμανός ο Μελωδός)

Ωδή Α

Κύματι θαλάσσης, τὸν κρύψαντα πάλαι, διώκτην τύραννον, ὑπὸ γῆς ἔκρυψαν, τῶν σεσωσμένων οἱ παῖδες· ἀλλ' ἡμεῖς ὡς αἱ νεάνιδες, τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν. Ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.

καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν.

Ιωάννης 19:38

Δεν ἔθαβαν οι εβραίοι ὑπὸ γην. Δεν ἐρίχναν δηλαδή χῶμα ὡς κάνουν οι περισσότεροι χριστιανοί σήμερα. Εξ ἄλλου αναφέρεται ὅτι ο Ιωσήφ ἐκλείσε την **θύραν** του μνημείου, ο λίθος ἠν μέγας σφόδρα, οι μυροφόροι γυναῖκες διερωτῶνται τις ἀποκυλίσει ἡμῖν τον λίθον κλπ κλπ.

Αρα το «ὑπὸ γῆς ἔκρυψαν, τῶν σεσωσμένων οἱ Παῖδες» εἶναι μάλλον ἀκυρολεξία.

Δεν τύλιγαν ολόκληρο το σώμα με ένα σεντόνι από κορυφής μέχρις ονύχων. Οι «κατασκευαστές» της Σινδόνης του Τορίνου δεν το έλαβαν αυτό υπόψη (~14^{ος} αιών) . Ο Ιωάννης στο 19:40

Ιωάννης 19:40 ⁴⁰ ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν αὐτὸ ἐν ὀθονίοις* μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν.

Οθόνιον, οθονίου , (το) υποκοριστικό του οθόνη , ένα μικρό λινό ύφασμα, ένας επίδεσμος. Στην καινή διαθήκη αφορά μόνον τους επιδέσμους με τους οποίους περιελίσσουν τον νεκρό προ της ταφής.

Το Jahn's Biblical archaeology στη σελ. 222

John, xi. 44. (The general term that is used in the New Testament, to include the whole of the grave-clothes, is ὀθόνια.) It

12 ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα, καὶ ἀπῆλθε πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 24:12

5 καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. 6 ἔρχεται οὖν Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, 7 καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἓνα τόπον. 8 τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητῆς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε καὶ ἐπίστευσεν· 9 οὐδέπω γὰρ ἤδεισαν τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι.

ΙΩΑΝΝΗΣ 20:5-9

ΣΗμ.

σουδάριον, ου, τό, Lat. sudarium, pr. and lit. a sweat-cloth, genr. a handkerchief, napkin, Luke 19. 20.

Μανδηλιον χωριστό από τα **οθονια** προφανῶς μικροῦ μεγέθους

Βλ.

20 καὶ ἕτερος ἦλθε λέγων· κύριε, ἴδου ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶχον ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 19:20

Ἵνα σου τῆς δόξης, τὰ πάντα πληρώσης, καταπεφοίτηκας, ἐν κατωτάτοις τῆς γῆς· ἀπὸ γὰρ σοῦ οὐκ ἐκρύβη, ἡ ὑπόστασις μου ἢ ἐν Ἀδάμ, καὶ ταφείς φθαρέντα με, καινοποιεῖς Φιλάνθρωπε.

Σημ. Ἴσως εννοεῖ ὅτι μετέβη εἰς Ἄδην μεταφορικῶς. Ὁ Ἄδης σε ὅλους τοὺς πολιτισμοὺς βρίσκεται στα καταχθόνια καὶ υποχθόνια.

ΩΔΗ Γ

Σὲ τὸν ἐπὶ ὑδάτων, κρεμάσαντα πᾶσαν τὴν γῆν ἀσχέτως, ἢ κτίσις κατιδοῦσα, ἐν τῷ Κρανίῳ κρεμάμενον, θάμβει πολλῶ συνείχετο· Οὐκ ἔστιν ἅγιος, πλὴν σου Κύριε, κραυγάζουσα.

Σημ. Κατὰ τὴν κρατούσα ἀντίληψη ἡ γῆ ἐκρέματο ἐπὶ τῶν ὑδάτων. Ἡ ἀντιθέσεις τονίζονται συχνότατα μέσα στο κείμενο τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἐπιταφίου.

Ἡ ὠδη γ.

Ἐπαναλαμβάνει σε κάθε στροφή «Οὐκ ἔστιν ἅγιος, πλὴν σου Κύριε», Αυτό ἐρχεται σε πλήρη ἀντίθεση με τοὺς ἀναρίθμητους Ἄγιους τοῦ εορτολόγιου κα τῶν Συναξαριῶν.

Βασιλεύει, ἀλλ' οὐκ αἰωνίζει, Ἄδης τοῦ γένους τῶν βροτῶν· σὺ γὰρ τεθεὶς ἐν τάφῳ, Κραταίε ζωαρχικῆ παλάμη, τὰ τοῦ θανάτου, κλειῖθρα διεσπάραξας, καὶ ἐκήρυξας τοῖς ἀπ' αἰῶνος ἐκεῖ καθεύδουσι, λύτρωσιν ἀψευδῆ, Σῶτερ γερονῶς νεκρῶν πρωτότοκος.

Ὁ καθηγητὴς ἐρμηνεύει

Βασιλεύει μὲν ὁ ἄδης πάνω στὸ γένος τῶν ἀνθρώπων· ὅμως δὲν βασιλεύει αἰώνια· διότι, ὅταν ἐσύ, κραταίε, τέθηκες στὸν τάφο, με τὴ ζωαρχικὴ παλάμη σου συνέτριψες τὶς κλειδαριές τοῦ θανάτου καὶ κήρυξες λύτρωση ἀληθινὴ σ' αὐτοὺς ποὺ ἀπὸ παλιὰ (ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἀδάμ) κοιμώντουσαν ἐκεῖ, Σωτήρ, με τὸ νὰ γίνεις ὁ πρῶτος ποὺ ἀναστήθηκε ἐκ τῶν νεκρῶν.

Ἀσφαλῶς δὲν ἦταν ὁ πρῶτος **πού** ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. Ἡ κόρη τοῦ Ιάειρου*, ὁ Λάζαρος ὁ ὄζων καὶ τετραήμερος**, καὶ τα σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων τα ὅποια ἠγγέρθησαν*** ἔτι ζῶντος τοῦ Ἰησοῦ τοῦ πῆραν τὴν πρωτιά.

(*)Λουκάς 8:49-56

(**) Ιωάννης 11:31-45

(***) [Ματθαίος, 27:52](#)

Ῥδὴ ζ´. Ὁ Εἰρμός.

*Ἄφραστον θαῦμα! ὁ ἐν καμίνῳ ῥυσάμενος, τοὺς ὀσίους παῖδας ἐκ φλογός,
ἐν τάφῳ νεκρός, ἄπνους κατατίθεται, εἰς σωτηρίαν ἡμῶν τῶν
μελωδούντων· Ἀντρωτά, ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.*

Σημ. ὀρθῶς το κατατίθεται και ὄχι θάπτεται. Το πῶς ἐπέρχεται σωτηρία παραμένει
μυστήριον. Εκ της αμαρτίας λένε οι θεολόγοι, αλλά ποιας αμαρτίας. Και τίνι τρόπῳ σώζεται
τις.

*Ἐκστηθι φρίττων οὐρανέ, καὶ σαλευθήτωσαν τὰ θεμέλια τῆς γῆς· ἰδοὺ γὰρ
ἐν νεκροῖς λογίζεται, ὁ ἐν ὑψίστοις οἰκῶν, καὶ τάφῳ σμικρῷ ξενοδοχεῖται·
ὄν Παῖδες εὐλογεῖτε, Ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντα τοὺς
αἰῶνα*

.Επιτυχέστατη ἡ ἐπιλογή του ῤήματος «**ξενοδοχεῖται**». Ἐκλεισα δωμάτιο μόνο για τρεις

ημέρες όπως σε ένα ξενοδοχείο!

BURIAL AND MOURNING. Burial customs date back to the stories of **Abraham** and **Sarah** in the **Bible**. In Jewish tradition, proper burial in the ground is one of the main life-cycle commandments. A corpse is to be treated with utmost respect, regardless who the person is, since, according to traditional belief, the soul is about to enter eternal rest, and the bones begin to wait for the eventual resurrection in the **messianic** age. Trained **Jews** (see **Hevra Kadisha**) purify the body and dress it in a simple white linen garment. A pious Jew stands by and recites **Psalms**. In **Israel**, no coffin is used, except for soldiers fallen in battle. In the Diaspora, a plain pine coffin is preferred, so as not to distinguish between rich and poor. Families often purchase a burial section in a Jewish cemetery for their members. A funeral service consists of prayers, a eulogy, and a Mourner's **Kaddish** recited at the grave side.

Mourning customs. Prior to the burial, the mourner tears an article of clothing (typically a shirt), as a sign of mourning. After the burial, the family gathers at the home of the closest of kin to start the seven-day mourning period known as "sitting *shivah*." The mourners sit on low stools, take off their shoes, and cover the mirrors in the house. Friends and neighbors bring food and conduct services at the house of mourning. Men do not shave during the mourning period; women do not use makeup. All abstain from work. The mourning for relatives continues with less restriction for 30 days, and for parents for 12 months. Mourners continue to recite the Mourner's **Kaddish** at the **synagogue** during the rest of their mourning period.

A tombstone is prepared for the departed, and a special ceremony called "unveiling" (*gilui matzevah*) is held at the end of the mourning period in the cemetery to dedicate the stone.

Each year the anniversary of the death of a relative is observed by lighting a special *yahrzeit* (anniversary) candle and reciting the **Kaddish**. Memorial services for the dead are also held during the High Holy Days and the Festivals.

Βιβλιογραφία

2065

Τίτλος: Η ΒΙΒΛΟΣ - ΒΙΒΛΙΑ ΓΕΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΙΣ

Συγγραφέας: MYRTLE LANGLEY

Εκδότης: ΠΑΤΑΚΗ

Έτος: 2000

Συνδεσμοί

Riccardo Gough - Monumenti sepolcrali della gran Bretagna

Enrico Pellegrini, Daniele Vitali, Luca Bachechi :L'archeologia delle pratiche funerarie.

Europa tra preistoria e protostoria di Enrico Pellegrini, Daniele Vitali, Luca Bachechi.